

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventvræ Episcopi Cardinalis Albanensis,
Seraph. Doctoris Ecclesiæ, Speculum Disciplinæ, Et
Profectus Religiosorum: Libelli ad pietatem vtilissimi**

**Bernardus <de Bessa>
Bonaventura <Heiliger>**

Antverpiæ, 1591

De præsentatione Dei in affectu orantis. Cap. LXVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53148](#)

De presentatione Dei in affectu oranti.

C A P. L X V I I .

Quām va-
riè se Deus
orantibus
offērat.

Psal. 29, 8
Iob 30, 20

Iob 30, 21

Ier. 17, 17

Psal. 142, 2

Isa. 63, 15

Bern. ep. ad
fratres de
monte Dei,
paulo post
med.

Mas. 15,

MVLTIS autem modis affectus oratis, Dei respectum sibi repräsentari sentit. Aliquando videtur affectui dum orat, quasi Deus nec audire dignetur nec attendere: iuxta illud, Auertisti faciem tuam à me, &c. Item Iob: Ecce clamo ad te, & non exaudis me; sto & non respicis me. Inde oritur aliquando timor orandi, quasi vana sit oratio quam Deus non dignetur acceptare. Aliquando quasi iratus apparet & implacabilis: & inde conscientia confunditur & timore perturbatur. Iob: Mūtatus es mihi in crudelem, & in duritia manus tuæ aduersaris mihi. Vnde Ieremias Propheta orat: Nō sis mihi tu formidini spes mea in die afflictionis. Et Psalm. Non intres in iudicium cum seruo tuo Domine. Esa. Multitudo viscerum tuorum & miserationum tuarum continuerunt se super me. Quanta sit illa animæ tribulatio & mœror, ille nouit qui propter hoc ab instantia supplicandi non desistit. Non enim propterea à prece cessandum est, quia Deus non acceptat; sed eo instantius orandum est: quia Deus probat per hoc orantis conscientiam, expurgat humiliati conscientiam, & remunerat afficti patientiam. Bernar. Obscurationibus insistendum est, sed in omni humilitate & patientia: quia nō afferunt fructum nisi in patientia.] Quasi enim cælum desuper sensit æneum, dum nullam deuotionis velut roris cælestis stillam pulsando in oratione percipit; & terram cordis sui ferream, dum nullo psalmorum vel orationum irriguo ad fructū compunctionis emollitur, sed veluti mulier Chanañæ auersum à se Domini vultu æstimans, pecca-

peccata sua quasi canis immunditiam sibi exprobrari reputat, & pane filiorum se arbitratur indignum. Sed tamen prudenter aduertendum est, quod ista pauidæ mentis imaginatio, qua durum & austерum sibi proponit Deum, qui verè mitis & benignus est, & in veritate pius & misericors: aut est deceptæ mentis propria confictio, qua format sibi idolum, pro eo quod non est ipse: aut est dispensatiua permissio ad terrendum vel humiliandum & corrigendum, vel purgādum animum, quo postmodum suauius sapiat ei benigna Dei respectio; sicut post expertam amaritudinē desiderabilior fit dulcedo. Aliquando quasi aliis occupatus orantis affectum Deus non curare videtur: quasi videat & orantem tranquillè sustineat, sed non respōdeat ei aliis intēius. Hoc videtur Propheta sensisse, cūm ait: Exaudi Deus orationem meam; & ne despixeris deprecationē meam: intende mihi & exaudi me. Et iterum: Verba mea auribus percipe Domine; intellige claram rem meum. Aliquando videtur quasi benignè oranti intendere, sed tacendo non annuere, ut preces illas suscipiat cum affectu. Iob: Cūm invocantē exaudierit me, non credo quod exaudierit vocem meam, id est, nescio si exaudierit me. Aliquando etiam videtur benignè orantem respicere, & clementer eius orationibus assensum præbere, & favōrabiliter annuere desiderio obsecrantis. Et hæc deuotę mentis confidentia solet esse iudicium exauditionis. De qua dicit Dñs, Marc. ii. Qui non hæsitauerit in corde suo, sed crediderit, quia quod cunque dixerit fiat, fieri ei. Omnia quæcunque orantes petitis, credite quia accipietis, & evenient vobis. Iacob. Postulet autem in fide nihil hæsitans: qui enim hæsitat, non aestimet quod aliquid accipiat. Nec tamen statim diffendum

350 S. BONAVENTURA
dendum est de exauditione; quando non pro
voto succedit orati; sed perseverare debet pul-
sando, donec amicus quasi vixit in improbitate
supplicantis ei det quod postulat.

Gen. 14, 2

De formis orantibus.

CAP. LXVIII.

QUANDOQUE petitio nostra uno mo-
do formata hæsitationē facit, quasi non
debeat admitti; si aliter formetur, fiduciam
exaudiitionis reportat. Aliquando orans for-
mam assumit serui Dominū & iudicem suum
humiliter & timoratē ad misericordiam pro-
uocando: sicut Publicanus ille, qui nec oculos
audebat ad cælum levare, sed percutiēspectus
suum, dicebat: Deus propitius esto mihi pec-
catori. Aliquando assumit formam familiaris
amicī & domestici; & cum reuerentia & fidu-
cia rogat, & quasi consulit domino ut hoc fa-
ciat vel hoc: exponens rationes vel causas qua-
Gen. 18, 24 te sic decet fieri vel expedit. sicut Gen. Abra-
ham orat pro Sodomitis, & Moyses pro popu-
Exod. 32, 12 lo Israël, dicens Exod. Ne quæso dicant Aegy-
ptij, Callidè eduxit eos ut interficeret in mō-
ribus & deleret de terra. Quiescat ira tua, &
Exod. 14, 15 esto placabilis, &c. Item Num. Ne audiant
Aegyptij quod occideris tantam multitudi-
nem quasi hominem vnum, & dicāt: Non pos-
terat introducere eos in terrā pro qua iuraue-
rat: idcirco occidit eos in solitudine. Aliquan-
do quasi filius confidēs de dilectione paterna,
non tam obsecrat quām imperat Patri ut ex-
audiat eū, expertā erga se benevolentia Patris
Exod. 33, 12 allegās, sicut Moyses Exod. Cūm dixeris, noui-
te ex nomine, & inuenisti gratiam coram me;
si ergo inueni gratiam in cōspectu tuo, ostend-
e mihi faciem tuam, ut sciam te: & respice
popu-